

Sananvapaus ja uskonnonvapaus uhattuina

Tiililä-seura, STI, 4.2.2020 klo 17-19

Päivi Räsänen

Hyvät ystävät,

Sain kesällä pitkän kirjeen henkilöltä, joka kuvaa monen suomalaisen nuoren kristityn tunteja tällä hetkellä, josta luen alkuun otteita: ”Olen korkeasti koulutettu nuori kaupunkilainen. Yhteiskuntamme ilmapiiristä, sananvapauden kaventumisesta ja itsesensuurin lisääntymisestä kertoo, että en uskalla tätä tekstiä lähettää julkaistavaksi - en missään nimessä omissa nimissäni, mutta en myöskään nimimerkillä.

Työskentelen yrityksessä, joka tukee vahvasti Pride-tapahtumaa ja sen edistämiä arvoja - kuten iso osa yrityksistä ja yhteisöistä tänä päivänä, moni myös paljolti painostuksen vuoksi. Eräs tunnettu suomalainen yritys kirjoitti taannoin viralliseksi Pride-kumppaniksi ilmoittautuessaan kauniilla sanoilla blogissaan: ”Rikkaus on monimuotoisuudessa, ja siksi kaikilla pitää olla lupa käyttää työssä täyttä potentiaaliaan.”

Ajatus on hyvin kaunis ja humaani, mutta itselläni on valitettavasti toisenlainen kokemus. Monella meistä kristillisen vakaumuksen omaavista on mahdotonta hyödyntää työssä täyttä potentiaalia, vaan joudumme elämään ikään kuin ”kaapissa” salaillen vakaumustamme, joka kuitenkin ainakin itselläni on tärkeä osa identiteettiäni. Joudumme monesti joustamaan ja toimimaan vakaumustamme vastaan, koska sen esiin tuominen saattaisi johtaa irtisanomiseen tai ainakin työpaikkakiusaamiseen ja some-lynkkaukseen.

Itse olen opiskellut ja työskennellyt yliopistoissa ja yrityksissä, jotka ovat sitoutuneet moninaisuuden arvostamiseen ja syrjinnän vastaisuuden hienoihin periaatteisiin. Monessa työpaikassani ei kukaan edes ole tiennyt kristillisestä vakaumuksestani. Kuitenkin kristittyjen ihmisten pilkkaaminen ja ivaaminen on näissä suvaitsevaisissa opiskelu- ja työyhteisöissä ollut arkipäivää ja niin luontevaa, että asiasta huomautettaessa eivät ihmiset ole edes kokeneet tehneensä mitään väärää. Jos joskus joku uskaltaa nostaa kokemansa, uskonnolliseen vakaumukseensa perustuvan syrjinnän esiin vaikkapa somessa, on vastassa satojen ihmisten ilkkuva huutokuoro ivaamassa ”uhriutumisesta, jota kristityt aina harrastavat”. Kuitenkaan tällaista retoriikkaa ei kohdistu havaintojeni mukaan minkään muun vähemmistön edustajaan, päinvastoin, jopa ihan yksittäisen yksilön kokema syrjintä otetaan hyvinkin todesta ja siihen reagoidaan hyvinkin nopeasti.

Keskusteluissa toivotaan usein, että taantumukselliset ihmiset kuolevat pois ja nämä äänet vaikenivat, jotta niitä ei kohta enää tarvitsisi kuulla. Tämä vaikuttaa jo nyt itsesensuurin kautta: sananvapaus on kaventunut ja moni ei uskalla sanoa mielipidettään. Tämä olisi ymmärrettävää, jos eläisimme totalitaristisessa valtiossa. Ihmeellisintä kuitenkin on, että elämme ajassa, joka lupaa olevansa vapain, suvaitsevaisin ja avoimin kaikista. Silti - tai ehkä juuri siksi - on yksi ihmisryhmä ajettu marginaaliin.”

Hyvät ystävät,

Tämä ilmiö, pyrkimykset rajoittaa kristillisen arvomaailman omaavien sanavapautta ja uskonnonvapautta ja erityisesti siihen liittyvä itsesensuuri, on nyt ajankohtainen läntisessä, jälkikristillisessä maailmassa.

Olen Riihimäen seurakunnan kirkkovaltuutettu ja viime keväänä jouduimme ikävään jännitteeseen, kun seurakuntamme päätti osallistua kirkkoherra Sirpa Viherän johdolla Riihimäellä järjestettävään pride-tapahtumaan järjestämällä kirkossa ns sateenkaarimessu. Valtuustoryhmänä harkitsimme jopa piispaan yhteydenottoa tämä johdosta, kunnes julkisuuteen tuli tieto, että myös Suomen ev lut kirkko, ilmoittautui Helsinki Pride2019 kumppaniksi. Myöhemmin kävi ilmi, että päätöksen oli tehnyt vain joku kirkkohallituksen työryhmä, mutta arkkipiispa antoi sille siunauksensa. Tämän prosessin yhteydessä seurakuntamme luottamushenkilöitä, jopa hiljattain eläköitynyt pitkäaikainen seurakunnan työntekijä erosi tehtävistään sekä saman tien kirkosta omantunnon syistä.

Itsekin harkitsin tuolloin eroa kirkosta. Samalla kannoin huolta siitä, miten askel askeleelta kirkko päätöksillään rapauttaa suomalaisten luottamusta Raamattuun Jumalan sanana. Pride-tapahtumassa juhlistetaan sellaisia tekoja, joista Raamattu käyttää sanoja synti ja häpeä. Rukoillessani asian puolesta vakuutuin, että nyt on oikea hetki yrittää herätellä nukkuvia, ei hypätä pelastusveneeseen uppoavasta laivasta. Otin kuvan Raamatusta Room 1: 24-27, jonka julkaisin sosiaalisessa mediassa, instagramissa, facebookissa ja twitterissä saatteella: "Miten kirkon oppiperusta, Raamattu sopii yhteen aatteen kanssa, jossa häpeä ja synti nostetaan ylpeyden aiheeksi?"

Mieleeni ei edes noussut sellainen ajatus, että julkaisuni voisi olla lainvastainen. Kritiikkini kärki kohdistui kirkon johtoon. Eduskunta on yksimielisesti hyväksynyt kirkkolain, jonka mukaan kirkko tunnustaa Raamattuun perustuvaa kristillistä uskoa. Eduskunta ei siis ainoastaan ole sallinut kirkon noudattaa Raamattua sen toiminnassa ja opissa vaan suorastaan kirkkolailla säätänyt, että näin tulee toimia. Kirkkojärjestyksessä sanotaan, että "kaikkea oppia kirkossa on tutkittava ja arvioitava Jumalan pyhän sanan mukaan."

Tarkoitukseni ei ollut loukata seksuaalivähemmistöihin kuuluvia. Ajattelen, että jokaisella ihmisellä on oikeus kuulla Jumalan sanan totuus, niin lain kuin evankeliumin sana. Vain syntinsä tunnistavat ihmiset tarvitsevat Jeesusta, syntien sovittajaa. Siksi myös homoseksuaaliset teot on uskallettava sanoa synniksi. Samassa roomalaiskirjeen 1. luvussa listataan iso joukko syntejä ja tullaan siihen johtopäätökseen, että kaikki ovat syntiä tehneet, kaikki ansaitsevat Jumalan tuomion, kaikki tarvitsevat sovutusta. Mutta ongelma on se, että kirkko tällä linjauksellaan sanoutuu tämän yhden synnin osalta irti Raamatun opetuksesta.

Käynnissä on tällä hetkellä kohdallani peräti kaksi erillistä poliisitutkintaa. Kumpikin niistä vahvasti kytkeytyy sanan- ja uskonnonvapauteen. Viime elokuussa poliisi aloitti rikostutkinnan twiitistäni. Myöhemmin syksyllä minut kutsuttiin poliisikuulusteluun Pasilan poliisiasemalle. 1.11. toimitettu kuulustelu kesti lähes neljä tuntia, ja minua kuulusteltiin rikoksesta epäiltynä kiihottamisesta kansanryhmää vastaan (5500/R/53318/19). Tämän osalta poliisitutkinta on saatettu päätökseen ja tapaus on jo siirtynyt syyttäjän harkintaan. Syyttäjä kuitenkin mitä ilmeisimmin odottaa toisen rikostutkinnan valmistumista.

Toinen rikostutkinta kohdistuu 17 vuotta sitten kirjoittamaani ja Suomen Luther-Säätiön julkaisemaan pamflettiin. Vuonna 2004 julkaistu kirjanen käsittelee kirkko- ja sosiaalipolitiikkaa, seksuaalisuutta ja avioliittoa kristilliseltä kannalta. Huomionarvoista tässä on se, että viime lokakuussa tutkinnanjohtaja teki jo perusteellisen 11-sivuisen päätöksen, että pamfletista ei ole tarvetta tehdä rikostutkintaa, eikä ole syytä epäillä, että rikosta olisi tapahtunut.

Sain syyskuussa Helsingin poliisilta kirjeen ja postilaatikolla jo pikaisesti kurkistin sisältöön, jossa todettiin, että poliisi on tehnyt kiihottamisrikosepäilyssä syyttämättäjättämispäätöksen. Oletin tämän liittyvän twiittiin, olin helpottunut ja siirsin

kirjeen syrjään ja otin sen vasta illemmalla tarkemmin katsottavaksi. Hämmästyin kun siinä puhuttiinkin pamfletista, jonka olemassa olon hädin tuskin muistin, eikä minulla ollut mitään tietoa siitä, että siitä olisi tehty rikosilmoitus. Rikosilmoitus on tehty elokuussa, ilmeisesti tämän Twitter-tapauksen provosoimana.

Esitutinnan aloittamisharkinnassa tutkinnanjohtaja Silen lähti siitä, että kiihottamisrikoskriminalisointi merkitsee voimakasta puuttumista sananvapauteen ja myös uskonnonvapauteen. Tässä tapauksessa esitutkintaa ei aluksi siis edes käynnistetty sillä perusteella, että asiaa tutkineen poliisin mukaan ”pamfletissa on kysymys ajatuksen-, omantunnon- ja uskonnonvapauden valossa sallittujen moraalisten käsitysten ja arvostusten esittämisestä.” Päätöksen perusteluissa oli kohta kohdalta käyty läpi kaikki kirjoitukseeni kohdistuvat syytökset ja todettiin selkeästi, että asiassa ei ole syytä epäillä rikosta.

Poliisi myös päätöksessään totesi: ”Mikäli esimerkiksi joidenkin Raamatussa esitettyjen näkemysten katsottaisiin sellaisenaan täyttävän kiihottamisrikoksen tunnusmerkistön, olisi myös Raamatun levittäminen tai saatavilla pitäminen lähtökohtaisesti kiihottamisrikoksena rangaistava.”

Olikin suuri yllätys, että Valtakunnansyyttäjä Raija Toiviainen määräsi 31.10 esitutinnan toimitettavaksi asiassa. Julkisuuteen tieto tästä tuli vasta twitter-kuulusteluni jälkeen 4.11. Valtakunnansyyttäjän mukaan on syytä epäillä, että asiassa on syyllistytty kiihottamiseen kansanryhmää vastaan halventamalla homoseksuaaleja heidän ihmisarvoaan loukkaavalla tavalla. Odotan tällä hetkellä jälleen kutsua poliisikuulusteluun. Pamfletin julkaisijan Luther-säätiön edustaja, dekaani Juhana Pohjola on menossa kuulusteluun ensi viikolla 11.2.

Kansalaisen oikeusturvan kannalta on hämmentävää, että korkeasti oppineet viranomaiset ovat näin eri linjoilla laintulkinnassaan. Lain tulisi olla niin selkeä, että kansalainen tietää, mikä on laillista ja mikä lain vastaista. Jos lakia säättävä, 25 v eduskunnassa istunut kansanedustaja ei tunnista mahdollista rikosta, miten tavallinen kansalainen voisi tunnistaa?

On mahdollista, että tästä on tulossa vuosien oikeusprosessi. Mahdollinen syyte tullaan käsittelemään tuomioistuimessa, jossa tuomarit joutuvat pohtimaan perusoikeuksien suhdetta rikoslakiin ja perusoikeuksien keskinäistä suhdetta. Heidän tulkintojaan ohjaavat pitkälti Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen linjaukset. Kumpikin oikeusjutun osapuoli voi niin halutessaan valittaa epämieluisasta päätöksestä ylempiin oikeuslaitokseen ja lopulta Euroopan ihmisoikeustuomioistuimeen asti. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on ylikansallinen tuomioistuin, joka valvoo Euroopan ihmisoikeussopimuksen noudattamista. Ihmisoikeussopimukseen on Suomikin liittynyt, ja sopimus takaa sopimusvaltioiden kansalaisille ja niiden alueella oleskeleville ihmisille muun muassa sanan- ja uskonnonvapauden. Oletan, että valtakunnansyyttäjä hakee tässä ennakkoratkaisua erilaisten perusoikeuksien rajoista ja pyrkii ”kehittämään oikeutta” eli saamaan ratkaisun perusteluihin maininnan siitä, että kirjoitukseni sisältävät rikoslaisissa tarkoitettua kiihottamista, vaikka tahallisuuden puuttuessa rikosta ei voitaisi näyttääkään tapahtuneen, eikä minua siksi voitaisi kuitenkaan tuomita. Perustelut yksinään eivät saa lainvoimaa, mutta niillä on kansalaisten käytöstä ohjaava vaikutus.

Rikoslaki, 10. pykälä kuuluu seuraavasti: : Kiihottaminen kansanryhmää vastaan:

Joka asettaa yleisön saataville tai muutoin yleisön keskuuteen levittää tai pitää yleisön saatavilla tiedon, mielipiteen tai muun viestin, jossa uhataan, panetellaan tai solvataan jotakin ryhmää rodun, ihonvärin, syntyperän, kansallisen tai etnisen alkuperän, uskonnon

tai vakaumuksen, seksuaalisen suuntautumisen tai vammaisuuden perusteella taikka niihin rinnastettavalla muulla perusteella, on tuomittava kiihottamisesta kansanryhmää vastaan sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Kiihottamisrikoksessa kansanryhmää vastaan uhataan, panetellaan tai solvataan. Uhkaukseksi riittää mikä tahansa vakavasti otettava uhkaus. Panettelussa ja solvaamisessa on kyse yleensä voimakkaasti yleistävien, ihmisarvoa loukkaavien ja harhaanjohtavien lausumien levittämisestä. Panettelulla ja solvaamiselle on kuitenkin hienoinen merkitysero: Panettelu merkitsee sitä, että ihmisryhmä leimataan rikolliseksi tai alempiarvoiseksi kielletyllä perusteella. Solvaaminen taas merkitsee sitä, että ihmisryhmän edustajia verrataan loisiin tai eläimiin, samoin kuin sitä, että jonkin ryhmän syrjintää pidetään hyväksyttävänä tai väkivaltaa jotain ryhmää vastaan toivottavana.

Kiihottamisrikos edellyttää aina tahallisuutta. Tekijän olisi teon hetkellä oltava selvillä siitä, että niillä sivuilla, joihin yhteys avataan, on rasistista tai muuta vastaavaa kiihottamista sisältävää aineistoa. Esimerkiksi Raamattu on täysin laillinen kirja Suomessa. Raamattua julkisesti siteerattaessa ei mielestäni siksi voi olla selvillä siitä, että sen siteeraaminen olisi lainvastaista.

Valtakunnansyyttäjä Raija Toiviainen on kuitenkin syytemääräyksessä todennut: ”Kiihottamisrikos ei edellytä loukkaamistarkoitusta.” Tämä jättää hämäräksi sen, miten teon tahallisuus arvioidaan. Hän jatkaa: ”Tekijän tulee kuitenkin pitää varsin todennäköisenä ja siten ymmärtää, että ilmaisut ovat solvaavia, panettelevia tai uhkaavia ja että lausumat ovat omiaan aiheuttamaan syrjintää.”

En itse katso syyllistyneeni rikokseen ja enkä aio perääntyä näkemyksistäni. Kristittynä en tietenkään voi hyväksyä minkäänlaista kiihottamista kansanryhmää vastaan. En hyväksy solvaamista, panettelua tai uhkaamista, ja omasta mielestäni en ole sellaiseen tai kansanryhmää vastaan kiihottamiseen syyllistynyt. Jos jotakin vastaan suuntasin puheeni, niin niitä vastaan, jotka ovat vastuussa kirkon linjauksista suhteessa Prideen. Kirkkohallitus ei ole kansanryhmä.

Kristittynä ajattelen, että jos joku ilmaisee mielipiteensä minusta tai ajatuksistani, ja minä pahoitan siitä mieleni, niin se ei vielä tarkoita, että minua panetellaan ja solvataan lain tarkoittamalla tavalla. Itse sallin sen, että minua uskovaisena tai kristinuskoa arvostellaan rajustikin. Kyllä meidän täytyy kestää sellaista puhetta, jonka joku kokee loukkaavaksi.

Kuulustelussa oli hämmäntävää se, miten monet poliisin kysymykset kohdistuivat Raamattuun ja sen tulkintaan. Minulta kysyttiin mm mikä on Roomalaiskirjeen ja sen ensimmäisen luvun sanoma. samoin käytiin läpi muitakin homoseksuaalisuuteen liittyviä Raamatun kohtia. Kuulustelija kyseli monilla eri tavoin, mitä tarkoitan sanoilla synti ja häpeä. Kerroin, että kaikki ovat tehneet syntiä, mutta homoseksuaalisten tekojen kohdalla tämä halutaan kieltää. Kysymys on kristillisen uskon ytimestä, siitä miten ihminen pelastuu Jumalan yhteyteen ja iankaikkiseen elämään Jeesuksen sovitustyön kautta. Siksi on ratkaisevan tärkeää myös puhua synnistä, joka homoseksuaalisten tekojen osalta tänä päivänä halutaan kiistää. Kun illalla kuulustelujen jälkeen perheemme kanssa kävimme kokemustani läpi, nuorin tyttäreni teki oivalluksen: poliisi varmasti halusi tietää, miten hyvin tunnet Raamattua. Oletan, että kuulustelun tavoitteena oli selvittää, nouseeko näkemykseni uskonnollisesta vakaumuksesta vai homoseksuaaleihin kohdistuvasta vihasta, joka on vain puettu Raamatun lauseisiin. Tätä ajatusta tukee myös Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen linjaus, joka on antanut sananvapauden käytön osalta merkitystä sille, onko ilmaisut esitetty vilpittömistä lähtökohdista vai onko kyse naamioidusta vihapuheesta. Tämänkin takia on tärkeää esittää avoimesti ja rehellisesti

kristillisen ihmiskuvan kokonaisuus: ihmisen elämän pyhyys ja arvokkuus, mutta samalla syntiinlangenneisuus.

Kuulustelussa minulta kysyttiin, että suostunko kahden viikon sisällä poistamaan twiitin. Sanoin, että en suostu. Tätä tullaan varmasti kysymään myös pamflettikuulustelussa. Valtakunnansyyttäjä on julkisesti todennut, että mahdollisella irtisanoutumisella omista teksteistään on merkitys arvioitaessa syyllisyyttä. Pamfletissani on toki osin vanhentunutta tekstiä niin lainsäädännön kuin tutkimustiedon osalta. Jos kirjoittaisin nyt uudestaan tätä kirjasta, varmasti siihen tulisi muutoksia. Mutta oleellista on se, että tällaisenaankin pidän kirjasta laillisena puheenvuorona.

Sen kirjoittaminen nousi v. 2004 vallinneesta arvomurroksesta. Eduskunta oli vuonna 2001 äänin 99-84 hyväksynyt samaa sukupuolta olevien parisuhteen virallistamisen. Sen jälkeen ryhdyttiin nopeasti valmistelemaan lakia homoparien adoptio-oikeudesta ja hedelmöityshoidoista. Sukupuolineutraali avioliittolaki oli jo silloin täysin avoimesti tavoitteena.

Mahdollinen tuomio kiihottamisrikoksesta olisi siis jopa kaksi vuotta vankeutta tai sakkorangaistus, mikä olisi todennäköisempi vaihtoehto. Mutta vielä suuremmaksi ongelmaksi mahdollisesta tuomiosta nousisi vaatimus sensuurista: käsky poistaa sosiaalisen median päivitykset tai julkaisukielto kirjoitukselle. Mikäli tätä oikeuden päätöstä ei noudattaisi, se johtaisi kovenemaan uhkasakkokierteeseen. Samalla tällainen tuomio avaisi pään vastaavien julkaisujen kiellolle ja uhkan modernista kirjaroviosta.

Valtakunnansyyttäjä on pyytänyt eduskunnalta suostumusta saada asettaa kansanedustaja Juha Mäenpää syytteeseen hänen eduskunnan täysistunnossa viime kesäkuussa käyttämänsä puheenvuoron johdosta, jossa hän puhui sekä vieraslajeista että turvapaikanhakijoista. Asiassa on jo toimitettu esitutkinta. Perustuslain mukaan kansanedustajaa ei saa asettaa syytteeseen hänen valtiopäivillä lausumiensa mielipiteiden tai asian käsittelyssä noudattamansa menettelyn johdosta, ellei eduskunta ole siihen suostunut päätöksellä, jota vähintään viisi kuudesosaa annetuista äänistä on kannattanut. Tämä parlamentaarinen immuniteetti ei kuitenkaan suojaa minua, sillä tämä perustuslain pykälä koskee vain valtiopäivätoimia, ei muita puheita tai kirjoituksia. Minua kohdellaan tässä siis kuin muitakin kansalaisia.

Mäenpään syyttämispyyntö otetaan lähetekeskusteluun täysistunnossa jo ylihuomenna torstaina ja eduskunta päättää syyttämispyyntöstä perustuslakivaliokunnan mietinnön pohjalta ainoassa käsittelyssä. Ajattelen, että lähtökohtaisesti käräjäsali ei ole oikea paikka ratkoa poliittisia, akateemisia tai Raamatun tulkintaan liittyviä kiistoja. Nämä ovat keinoja, joita käytetään diktatuurissa, ei demokratiassa.

Hyvät kuulijat!

Uskonnonvapaus on periaatteessa vahvasti turvattu sekä kansainvälisten ihmisoikeussopimusten että perustuslakimme pohjalta. Suomen perustuslain 11 § sääntelee Uskonnon ja omantunnon vapautta. Pykälän mukaan:

Jokaisella on uskonnon ja omantunnon vapaus. Uskonnon ja omantunnon vapauteen sisältyy oikeus tunnustaa ja harjoittaa uskontoa, oikeus ilmaista vakaumus ja oikeus kuulua tai olla kuulumatta uskonnolliseen yhdyskuntaan. Kukaan ei ole velvollinen osallistumaan omantuntonsa vastaisesti uskonnon harjoittamiseen.

Pykälä 12 § sääntelee puolestaan sananvapautta ja julkisuutta: Jokaisella on sananvapaus. Sananvapauteen sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä.

Lukuisat kansainväliset ihmisoikeussopimukset ja julistukset takaavat meille sanan- ja uskonnonvapauden. YK:n ihmisoikeusjulistuksen 18 artiklan mukaan jokaisella ihmisellä on ajatuksen, omantunnon ja uskonnon vapaus; tämä oikeus sisältää vapauden uskonnon tai vakaumuksen vaihtamiseen sekä uskonnon tai vakaumuksen julistamiseen yksin tai yhdessä toisten kanssa, sekä julkisesti että yksityisesti, opettamalla sekä harjoittamalla hartautta ja uskonnollisia menoja. Julistus kokosi ensimmäistä kertaa yhteen keskeisimpiä oikeuksia, joiden katsottiin olevan universaaleja ja kaikille kuuluvia.

Sananvapauden suojaa antaa myös julistuksen 19. artikla. Jokaisella on oikeus mielipiteen- ja sananvapauteen; tähän sisältyy oikeus häiritsemättä pitää mielipiteensä sekä oikeus rajoista riippumatta hankkia, vastaanottaa ja levittää tietoja kaikkien tiedotusvälineiden kautta.

Ihmisoikeuksien kehittämistä jatkettiin v. 1976, jolloin astui voimaan Kansalaisyhteiskuntaa ja poliittisia oikeuksia koskeva sopimus eli KP-sopimus, jossa ilmaisun- ja sananvapaus muotoillaan 19. artiklassa seuraavasti: Jokaisella on oikeus mielipiteen vapauteen ilman ulkopuolista puuttumista. Jokaisella on sananvapaus; tämä oikeus sisältää vapauden hankkia, vastaanottaa ja levittää kaikenlaista tietoa ja ajatuksia riippumatta alueellisista rajoista joko suullisesti, kirjallisesti tai painettuna taiteellisessa muodossa tahi muulla hänen valitsemallaan tavalla.

Euroopan unionin perusoikeuskirjan 11 artikla tarjoaa sekin suojan sananvapaudelle: Jokaisella on oikeus sananvapauteen. Tämä oikeus sisältää mielipiteenvapauden sekä vapauden vastaanottaa ja levittää tietoja tai ajatuksia viranomaisten siihen puuttumatta ja alueellisista rajoista riippumatta.

Suomen kannalta oikeudellisesti merkittävin ihmisoikeussopimus on kuitenkin tällä hetkellä Euroopan ihmisoikeussopimus eli EIS. Sen noudattamista valvoo Euroopan ihmisoikeustuomioistuin, jonka päätöksillä on merkittävä vaikutus. EIS määrittelee ihmisoikeuksien minimitason.

(Sopimuksen 9 artiklan mukaan artikla takaa jokaiselle ajatuksen-, omantunnon- ja uskonnonvapaus. 10 artikla takaa jokaiselle sananvapauden. Tämä oikeus sisältää vapauden pitää mielipiteitä sekä vastaanottaa ja levittää tietoja ja ajatuksia alueellisista rajoista riippumatta ja viranomaisten siihen puuttumatta.)

Oikeusperiaatteena sananvapauteen on rakentunut yhteiskunnallisen keskustelun vahvennettu suoja. Tämä suoja seuraa suomalaisesta sananvapausajattelusta, EIT:n ratkaisukäytännöstä ja sananvapauden demokratiaan liittyvistä oikeutusperusteista.)

Ratkaisuperiaatteena tuomioistuinlaitoksessa on se, että yhteiskunnallisesti merkittävää keskustelua voidaan demokraattisessa yhteiskunnassa rajoittaa vain välttämättömistä syistä. (Perusoikeuksien rajoittamisessa on mm. edellytyksinä, että rajoituksen tulee olla suhteessa tavoiteltuun oikeushyvään ja yhteiskunnalliseen intressiin nähden ja rajoitus ei saa olla ristiriidassa Suomea velvoittavien ihmisoikeusvelvoitteiden kanssa.)

Näiden perusvapauksien käyttö merkitsee erityisiä velvollisuuksia ja erityistä vastuuta.) Rajoitusten tulee olla sellaisia, jotka ovat välttämättömiä 1) toisten henkilöiden oikeuksien tai maineen kunnioittamiseksi, 2) valtion turvallisuuden tai yleisen järjestyksen tai moraalin suojelemiseksi.

Sananvapautta voidaan rajoittaa lailla, mutta rajoitusten on oltava tarkkarajaisia ja riittävän täsmällisesti määriteltyjä. Perustuslaissa on erikseen korostettu mahdollisten lisärajoitusten perusteena lastensuojelua, esimerkkinä vaikkapa lapsipornon tuottaminen, julkaiseminen tai hallussapito.

Suomessa rikoslaissa täsmennetään sananvapauden rajoja seuraavilta osin:

- kunnianloukkaus (RL 24:9)
- yksityiselämää loukkaava tieto (RL 24:8)
- kiihottaminen kansanryhmää vastaan (Rikoslaki 11:8)
- julkinen kehottaminen rikokseen (RL 17:1)
- uskonrauhan rikkominen (RL 17:10)
- väkivallan kuvauksen levittäminen (RL 17:17)
- sukupuolisiveellisyyttä loukkaava markkinointi ja kuvan levittäminen (RL 17:18, RL 17:20)
- markkinointirikos (RL 30:1)
- virkasalaisuus (RL 40:5)
- yrityssalaisuus (RL 30:5)

Sanan- ja uskonnonvapaus ovat demokratian kulmakiviä. Oikeus ilmaista uskonnollinen vakaumus ja siihen pohjautuvia mielipiteitä julkisesti ovat osa näitä vapauksia. Vakaumuksen ilmaisu edellyttää sananvapauden toteutumista.

Sellainen kehityssuunta, jossa suvaitaan vain yhtä poliittisesti korrektia mielipidettä, lähentelee totalitarismia. YK:n ihmisoikeusjulistus syntyi toisen maailmansodan jälkeen ja sotaa edelsi juuri sananvapauden kaventaminen totalitaarisissa maissa. On myös kertakaikkisen väärin leimata esimerkiksi fobiaksi mielipide ja vakaumus. Kehotan aina reagoimaan siihen, jos keskustelussa tartutaan sairausleimaan, homofobiaan tai transfobiaan. Klassisen kristinuskon mukaiset mielipiteet ei pitäisi olla tavattomia maassa, jossa kristinuskon juuret ovat syvät.

Tämä minun case on ennakkotapausluontoinen koko Euroopassa ja olen saanut todella paljon yhteydenottoja ulkomailta. Minua on haastateltu mm. Fox Newsiin ja amerikkalainen CBN on tehnyt tapauksestani dokumentin. Ympäri maailmaa toimivan kristillisen arvomaailman omaavan Alliance Defending Freedom – nimisen järjestön juristit ottivat minuun yhteyttä ja olivat kiinnostuneita kuulemaan tapauksestani. ADF pyrkii edistämään uskonnonvapautta ja ihmisarvoa sekä avioliittojen ja perheiden asemaa kansainvälisesti. Tämä case on herättänyt monissa ulkomaalaisissa toimittajissa, juristeissa, pastoreissa ja tavallisissa kansalaisissakin aitoja ja syvää huolta ja ihmetystä Suomen uskonnon- ja sananvapauden tilasta.

Hyvät kuulijat,

Helsingin Sanomat kirjoitti tapauksestani viime marraskuussa jutun, jonka mukaan twiitissäni siteeraamassani Roomalaiskirjeen kohdassa Paavali sanoo, että homoseksia harrastaneet pitäisi tappaa. Myöhemmin lehti korjasi pyynnöstäni kyllä nettijuttua niin, että Paavalin mukaan homoseksia harrastaneet "ansaitsevat kuolla". Todellisuudessa Paavali kirjoittaa kyseisessä luvussa ihmisen yleisestä syntiturmeluksesta, josta homoseksuaaliset teot on yksi esimerkki. Paavalin puhe synnistä on pohjana hänen julistukselleen armosta,

joka tulee jokaisen uskovan osaksi Jeesuksen sovitustyön tähden (Room. 3 ja 4). Paavali ei siis kāske heittelemään kiviä, vaikka pitääkin homoseksisiä syntinä.

Kyseisessä Raamatun kohdassa viitataan selkeästi hengelliseen kuolemaan, iankaikkiseen eroon Jumalasta. Tämä Paavalin opetus koskee meitä kaikkia, sillä kaikki ihmiset ovat tehneet syntiä Jumalan edessä. Tällaisiksi synneiksi Paavali luettelee myös muun muassa ahneuden, kateuden, aviorikokset tai rakkaudettomuuden. Siksi tarvitsemme Jeesusta, joka kärsi kuolemanrangaistuksen puolestamme, jotta häneen uskomalla saamme syntimme anteeksi ja iankaikkisen elämän. Jumala rakastaa homoseksuaaleja ihmisiä niin paljon, että hän haluaa myös heitä vetää Jumalan sanan kautta Kristuksen yhteyteen ja osallisiksi evankeliumista.

Kyseinen kirjoitus herätti aikamoista protestia sosiaalisessa mediassa, mutta Helsingin Sanomat ei suostunut julkaisemaan vastinettani kirjoitukseen. Joulukuun alussa (1.12.) lehti palasi aiheeseen kirjoittaen, että Räsänen ”kannattaisi puhua homoista ja kuolemasta niin että maallikkokin ymmärtää.”

Pyysin Helsingin Sanomia kolme kertaa julkaisemaan vastineeni, aina muokattuna sen mukaan, mitä päätoimittaja piti syynä julkaisemattomuudelle (liian pitkä, liian paljon sitaatteja jne) ja vetosin lehden tavoitteeseen olla edistämässä sananvapautta. Pidän lehtijuttua suorastaan vaarallisena – nettikorjauksen jälkeenkin, sillä onhan kammottavaa, jos homoseksuaaleille ihmisille syntyy sellainen kuva, että Suomesta löytyy kansanedustaja, joka toivoo heidän kuolemaansa. Ja pidän kyllä edelleen hyvin loukkaavana, että lehti tekee virheellisen tulkinnan, ei kysy siihen minulta kommenttia, sitten ei anna minulle mahdollisuutta sitä oikaista ja sen jälkeen neuvoo, että minun olisi kuitenkin pitänyt selittää paremmin, mitä näillä käsitteillä tarkoitetaan.

Olemme siirtyneet aikaan, jossa kristinuskon tuntemus on tosi heikkoa. Se ei ole varmaan niin heikkoa kuin monilla lähetyskentillä, mutta se on paljon heikompaa kuin me sisäpiiriläiset ymmärrämme. On harmillista, että kirkko ja kristityt ovat laiminlyöneet kristinuskon ydinopetuksen synnistä ja armosta. Samalla on väistetty vaikeat kysymykset eikä kirkko ole esimerkiksi opettanut Raamatun seksuaalietiikkaa.

Valtakunnan syyttäjän haastattelussa Helsingin Sanomissa todettiin marraskuussa, että vaikka Räsänen tuomittaisiin, Raamattuja ei tarvitse kirjastoista poistaa ja niistä saa keskustella, mutta ”olennaista on, onko samaa mieltä”. Tämä herättää syvän huolen uskonnonvapauden tilasta. Kristitylle Raamattu on Jumalan sanaa. Raamattu on myös eduskunnan hyväksymän kirkkolain mukaan elämän ja opin ylin ohje. Sen kanssa tulee saada olla samaa mieltä. Muuten meillä ei ole uskonnonvapautta eikä ilmaisunvapautta.

Nykyinen oikeusministeri Anna-Maja Henriksson on ottanut Uusi Suomi-haastattelussa 16.1 kiihottamispykälään kantaa näin: ”kiihottamispykälää ei ole tarpeen höllentää tai selventää. Jos jotakin muutostarvetta olisi, se lähtisi pikemminkin toiseen suuntaan eli kiristämisen suuntaan”

Arkkipiispa emeritus Kari Mäkisen johtama työryhmä painotti viime vuoden puolella julkaistussa Sanat ovat tekoja -raportissaan, että vihapuheesta on viime vuosina muodostunut niin suuri ongelma Suomessa, että sen kitkeminen edellyttää hallitusohjelman taseisia toimia. Sisäministeriön, oikeusministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön asettama työryhmä järjesti talven aikana useita tilaisuuksia, joissa se kuuli niin tutkijoita kuin vihapuheen kohteeksi joutuneita henkilöitä. Lopputuloksena syntyi 12 suositusta vihapuheen ja nettikiusaamisen vastaisten toimien tehostamiseksi.

Kansallisen toimintaohjelman lisäksi työryhmä ehdotti vihapuhetta tutkivan osaamiskeskuksen perustamista. Raportissa nostetaan esille myös tarve lainsäädännön päivittämiseen. Työryhmä kehotti oikeusministeriötä pohtimaan viharikosten säätämistä virallisen syytteen alaisiksi, jolloin vihapuheesta käynnistyisi aina automaattisesti rikosoikeudellinen prosessi, eikä asian eteenpäin viemiseen tarvittaisi enää asianomistajaa.

Vihapuheesta ei kuitenkaan ole olemassa kansallisesti tai kansainvälisesti yleisesti hyväksyttyä määritelmää. Julkisen keskustelun suitsiminen vihapuheen nimikkeellä on altis poliittisille vaikutuksille. Rikosoikeudellinen laillisuusperiaatteen mukaan ”ketään ei saa pitää syyllisenä rikokseen eikä tuomita rangaistukseen sellaisen teon perusteella, jota ei tekohetkellä ole laissa säädetty rangaistavaksi”. Perusteluissa todetaan, että tästä säännöksestä seuraa sekä taannehtivan rikoslain kielto että rikoslain laajentavan soveltamisen kielto. Lisäksi edellytetään, että kunkin rikoksen tunnusmerkistö tulisi olla soveltajan kannalta riittävällä täsmällisyydellä ilmaistu laissa.

Vihapuhetta ei löydy lainsäädännöstämme, mutta voidaanko sellaisesta käsitteestä puhua? Ajattelen, että Jeesuskin nostaa vuorisäärnässä tämän teologisena käsitteenä, vaikka vihapuhe-sanaa ei suoraan käytetä. Matt 5:21: Teille on opetettu tämä isille annettu käsky: 'Älä tapa.' Se, joka tappaa, on ansainnut oikeuden tuomion. 22 Mutta minä sanon teille: jokainen, joka on vihoissaan veljelleen, on ansainnut oikeuden tuomion. Samoin jokainen, joka sanoo veljelleen: 'Senkin hölmö', on ansainnut Suuren neuvoston tuomion, ja se, joka sanoo: 'Sinä hullu', on ansainnut helvetin tullen. Tässä ei tietenkään puhuta nyt maallisen lainsäädännön tuomioista, vaan ylipäänsä siitä eettisestä periaatteesta, että uhkaavalla ja pilkkaavalla puheella on yhteytensä vihatekoihin. Se, joka vihaa sanoin lähimmäistään, on jo syyllinen 5. käskyn rikkomiseen. Aivan samoin kuin jo pelkkä naisen himoitseminen merkitsee 6. käskyn rikkomista. Mutta Jeesuksen puhe synnistä tai kadotuksesta ei ollut vihapuhetta, vaan rakkaudesta nousevaa puhetta syntistä, pelastusta tarvitsevaa ihmistä kohtaan.

Hyvä ystävät!

Perusongelma uskonnon- ja sananvapautta koskevassa keskustelussa on uskonnollisen lukutaidon puute, heikko ymmärrys Raamatun ihmiskuvasta.

Elin omaa lapsuuttani aikana, jolloin ainakin omalla kotikylälläni kaikki kylän lapset kävivät pyhäkoulussa, kotitaustasta riippumatta. Koulupäivät aloitettiin aamuhartaudella, rukouksella ja virrellä. Kun luokkatoverini ensimmäisellä luokalla sairastui leukemiaan, opettaja johdatti koko luokan rukoilemaan lapsen puolesta.

Kristillinen kasvatus oli lasten arjessa ja pyhässä läsnä, vaikka kodeissa ei siihen olisi panostettu. Tällä hetkellä tilanne on toinen. Pyhäkoulut ovat käytännössä kuolleet lukuun ottamatta sitä pientä osuutta suomalaisperheitä, jotka käyvät sunnuntaisin jumalanpalveluksessa. Jumalanpalveluksiin säännöllisesti osallistuvien suomalaisten määrä on 1-2 % luokkaa. Vastuu kristillisestä kasvatuksesta on jäänyt perheille itselleen ja seurakuntien lapsityölle, mikäli perheet vievät lapsensa hengellisiin tilaisuuksiin. Meillä on kasvamassa sukupolvi, jonka tietomäärä kristinuskosta on hyvin heikko.

Raamattua ei tunneta eikä kristinuskon perusteita. Jos kadunmieheltä kysytään, mikä on kristinuskon keskeinen sisältö, todennäköinen vastaus on lähimmäisen rakkaus. Se oli kyllä Jeesuksen keskeinen opetus, mikä sisältyy rakkauden kaksoiskäskyyn, mutta se on lakia, joka tunnustetaan muissakin uskonnoissa ja aatteissa. Evankeliumin ydin Jeesuksen uhrikuolema on vieras monelle ja siihen liittyvä lain ja evankeliumin sanoma käsittämätön.

Kun julkisuudessa tulee esiin se, että Jumala tuomitsee synnin, vaikkapa avioliiton ulkopuoliset seksisuhteet, tämä riittää sanoutumaan irti kirkosta, koska ei käsitetä, miten rakkauden sanomaan voisi liittyä Jumalan lain julkistaminen.

Käyn aika paljon nuorten ja opiskelijoiden hengellisissä tilaisuuksissa ja mieleen on jäänyt keskustelu Raamattupiirissä, jossa nuoret kertoivat, että eivät uskalla lukea Raamattua, ettei usko romahtaisi. Mietin, onko meillä laiminlyöty Raamatun kokonaissanoman opetusta Vanhasta testamentista uuteen vältellen vaikeita kohtia, esimerkiksi niitä, jotka puhuvat Jumalan tuomioista, vihasta ja kadotuksesta.

Hiljattain julkaistiin suomalaisten uskonnollisuutta kartoittanut kysely, josta kävi ilmi erityisesti nuorten keskuudessa tapahtunut nopea, selkeä maallistuminen. Alle 35-vuotiaista naisista vain neljä prosenttia vastasi myönteisesti kysymykseen henkilökohtaisesta uskosta Jeesukseen. Jos joku oli 25 v sitten kysynyt, montako sukupuolta ihmisellä on, aika tyhmänä olisi kysyjää pidetty. Lapsemme ja lastenlapsemme elävät nuoruuttaan aivan erilaisessa ympäristössä kuin minun sukupolveni.

Sananvapauden rajoituksiin ovat törmänneet myös keskeiset raamatun henkilöt. Johannes Kastaja käytti kovaa kieltä, puhutteli kasteelle tulevia fariseuksia ja saddukeuksia kyykäärmeitten sikiöiksi. Hän nuhteli tullimiehiä ja sotilaita korruptiosta ja ohjasi kansaa pitämään huolta vähäosaisista ruoka- ja vaatelahjoituksin. Häneen kohdistettiin avointa ivaa, mm leimattiin riivatuksi.

Mutta päänsä hän menetti opetettuaan avioliitosta. Johannes Kastaja oli arvostellut Herodes Antipasta, todennut, ettei hänellä ollut lupa elää veljensä vaimon kanssa. Sen seurauksena sekä Herodes että Herodias, Antipaksen uusi vaimo, vihasivat Johannesta.

Apostolien sananvapautta yritettiin monissa tilanteissa rajoittaa kielloin ja rangaistuksin. Kun Paavalia aiottiin puheittensa takia tutkia ruoskimalla, hän vetosi lakiin: "Onko teidän lupa ruoskia Rooman kansalaista, vieläpä ilman tuomiota?" Ruoskinnasta luovuttiin ja Paavali vapautettiin siteistään. Paavali puolusti itseään Rooman kansalaisen oikeuksilla. Meilläkin on oikeus vedota Suomen perustuslain uskonnon ja omantunnonvapauteen – ja samalla kun raivaamme tilaa näille oikeuksille, puolustamme myös muiden oikeutta elää vakaumuksensa mukaan. Elämme tilanteessa, jossa tarvitsemme keskinäistä rohkaisua ja myös oikeaa puolustautumista.

On merkillistä, miten sellaiset kauniit, hyvät, luonnolliset asiat, kuten ihmisen elämän arvo aivan pienestä lähtien tai Jumalan luomistyön rikkaus miehenä ja naisena elämisessä ja uskollisuus avioliitossa nostavat tällä hetkellä ajassamme valtavia ristiriitoja, jopa vihamielisyyttä. Pienen ihmisen elämän oikeuden puolustaminen tai avioliiton määrittäminen miehen ja naisen väliseksi nähdään loukkauksena ja syrjintänä, joka voi johtaa jopa työpaikan menettämiseen. Aivan kuten Herodian kohdalla, opetus avioliitosta herätti syyllisyyden, jonka torjumiseksi haluttiin syyllistäjä vaientaa.

Sanan- uskonnon- ja omantunnonvapautta koetellaan aborttiin liittyvissä valinnoissa ja keskusteluissa. "Aborttioikeus ei ole mielipideasia. Se on ihmisoikeuskysymys." Hallituksen ministerin tiukka kiteytys aborttikeskustelussa toukokuussa 2018 pysäytti. Ihmisoikeuksilla hän ei tarkoittanut lapsen oikeutta elämään, vaan naisen oikeutta aborttiin. Samalla hän paalutti, että asiassa sallittaisiin vain yksi mielipide, abortti-oikeuden puolesta.

Suomen lainsäädännön mukaan lääkäriellä ei ole omantunnon syistä oikeutta kieltäytyä suorittamasta aborttia ja kirjoittamasta siihen liittyviä lausuntoja. Suomi ja Ruotsi ovat

ainoat maat läntisessä Euroopassa, joissa terveydenhuoltohenkilöstöllä ei ole lakiin kirjattua oikeutta kieltäytyä vakaumuksen tai uskonnon perusteella abortin suorittamisesta.

Sain kirjeen eräältä kättilöltä, jota voin luvalla osittain siteerata. Hän kirjoitti: "Minulle oli jaettu keskeytyspotilas, jolla oli jo raskausviikkoja lähes 23. Syy keskeytykseen oli leikkauksella korjattavissa oleva vamma. Toivoin, ettei lapsi syntyisi vuoroni aikana, jotta en näkisi tekojeni seurauksia. Toisin kuitenkin kävi. Lapsi huijoi käsiään ja yritti tehdä hengitysliekkkeitä ainakin 10 minuuttia. Vanhemmat olivat kauhuissaan. Äiti huusi: "Jumala anna meille anteeksi". Vanhemmat eivät kyenneet pitämään lasta sylissä, saati katselemaan kuolinkamppailua, vaan lapsi laitettiin sängylle lakanan alle yksin kuolemaan. Kävin toisessa huoneessa kysymässä lastenlääkäriltä, eikö mitään tosiaan tehdä, vaikka synnytyssalissa saman ikäistä vauvaa virvoiteltiin.

Menin tapauksen jälkeen kansliaan ja itkin ääneen. Sanoin työkavereilleni, etten enää koskaan tule hoitamaan yhtään raskaudenkeskeytystä. Olen katkerasti katunut tekoani, sitä että en puolustanut pientä syntymätöntä lasta. Minulla on Taivaassa häneltä todellakin anteeksi pyydettävää! Kiitos Jeesuksen sovitustyön olen saanut sen kaikesta huolimatta anteeksi."

Hyvät ystävät,

"Enemmän tulee totella Jumalaa kuin ihmisiä." (Ap.t. 5:29). Tämä väite Kankaanpään Kansanlähetyspäivieni puheessa kesällä 2013 käynnisti vyöryn, jonka seurauksena valtion ylimmille laillisuusvalvojille tuli puheestani yli 40 kantelua, mm. sillä syytöksellä, että olisin kehottanut ministerinä rikkomaan Suomen lakia. Kirkkomme arkkipiispakin sanoutui julkisesti pikaisesti irti puheestani. Eduskunnan oikeusasiamies vahvisti kuitenkin pitkässä vastauksessaan uskonnon- ja sananvapauden periaatteen, mikä koskee myös valtioneuvoston jäsenenä olevia henkilöitä. Myös Kirkolliskokouksen hyväksymässä kirkkokäsikirjassa sanotaan: "Maallinen esivalta saattaa kuitenkin irtaantua Jumalasta. Silloin syntyy tilanteita, jolloin se toimii Jumalan tahtoa vastaan loukkaamalla ihmisarvoa tai estämällä evankeliumin vapautta. Tällöin kristittyjen pitää sekä yksilöinä että yhteisönä seurata Jumalan sanaan sidotun omantunnon ääntä.

Martti Luther selitti huonepostillassa Jeesuksen opetusta siitä, että keisarille tulee antaa se mikä keisarin on ja Jumalalle se, mikä Jumalan on. "Keisari ja maallinen esivalta on tosin meidän hallitsijamme, mutta se ei ole ainoa herramme; meillä on toinenkin Herra, joka on suurempi, nimittäin Herra Jumalamme taivaissa. Jos siis jompikumpi näistä herroista on vihoitettava, jos on oltava tottelematon joko Jumalalle taikka keisarille, niin on parempi, että keisari vihastuu tottelemattomuutemme, kuin että Jumala meihin vihastuu. Keisarilla en tässä tarkoita erikoista henkilöä, vaan yleensä kaikkea esivaltaa."

Olin mieheni kanssa lupautunut maaliskuussa 2017 pitämään luennon avioliitosta Kallion kirkkoon Kirkkokansan raamattupäivillä, mutta yllättäen saimme kiellon, jonka johdosta koko tapahtuma siirrettiin Finlandiatolalle. Seurakuntaneuvosto perusteli päätöstä sillä, että kirkkotilan turvallisuus vaarantuisi esiintymiseni vuoksi. Perustelu tuntui koomiselta, mutta vasta jälkikäteen oivalsin taustan.

Turvallisemman tilan politiikka on käsite, joka on yhä laajemmin otettu käyttöön julkisissa tiloissa yliopistoja ja nuorisotiloja myöten. Käsite on lähtöisin ala- ja vaihtoehtokulttuureista, erityisesti seksuaalivähemmistöjen tapahtumista, joissa on haluttu varmistaa, että tapahtumiin osallistujat voivat olla omana itsenään ilman pelkoa vieroksuvaista asenteesta.

Kävin Tampereella puhumassa ja siellä kristityt lääkäriopiskelijat tulivat kertomaan, että he olivat järjestäneet omassa kerhossaan ainejärjestönsä tiloihin tilaisuuden, johon oli kutsuttu Jyväskylän yliopiston professori Tapio Puolimatka puhumaan aiheesta: ”Onko sukupuolia kaksi?”. Ainejärjestön hallitus oli kieltänyt tilaisuuden järjestämisen ja kun tilaisuus sitten siirrettiin seurakunnan tilaan, he kielsivät kaiken mainostamisen yliopiston tiloissa. Perusteluna on varmistaa yliopiston tilojen turvallisuus.

Amerikkalainen kirjailija ja journalisti Rod Dreher on kirjoittanut kirjan "The Benedict Option" jonka pääteesi kuuluu suunnilleen näin: Länsimainen yhteiskunta/kulttuuri on uskonnollisesti (ja muutenkin henkisesti) romahduksen partaalla, ja suuret massat ovat käytännössä jo täysin hylänneet perinteisen kristillisen uskon. Tässä tilanteessa kristittyjen ei tule käyttää voimavarojaan enää poliittiseen vaikuttamiseen, vaan keskittyä terveiden ja vahvojen kristillisten yhteisöjen rakentamiseen. Näissä yhteisöissä kristinusko voi säilyä ikäänkuin talvehtien pahimman yli. (Kristittyjen yhteiskunnallinen muutosvoima ei tule äänestämällä vaan näyttämällä esimerkkiä käytännön kristillisestä elämästä.)

Kirjailija nostaa esiin tärkeän huomion siitä, että jotta selviydymme tämän ajan yli, tarvitsemme vahvoja kristillisiä yhteisöjä, joissa voimme myös kasvattaa lapsiamme. Esimerkiksi ajatus kristillisestä koulusta lasten kasvupaikkana näyttäytyy yhä tarpeellisemmalta vaikkapa pääkaupunkiseudulla. Tai lasten osallistuminen oman seurakunnan rippikouluun voi olla jopa kokemus, joka romahduttaa nuoren uskon. On surullista, että emme enää kaikkialla voi samalla tavoin henkisesti ja hengellisesti integroitua yhteiskuntaan tai edes kirkkoon, mikä oli mahdollista vielä omassa lapsuudessani tai jopa omien lasten ollessa kasvatettavana Riihimäellä. Mutta ajattelen, että Suomessa olemme kuitenkin tilanteessa, jossa tarvitaan molempia, sekä vaikuttamista niin yhteiskunnassa kuin seurakunnassa, mutta samalla vahvojen kristillisten yhteisöjen rakentamista.

Profeetta Jeremia lähetti Jerusalemissa Baabeliin pakkosiirretylle kansalle viestin, jossa hän kehotti jopa tuossa vieraassa, jumalattoman kuningas Nebukadnessarin hallitsemassa valtakunnassa toimimaan uuden kotiseutunsa hyväksi: ”Toimikaa sen kaupungin parhaaksi, johon minä olen teidät siirtänyt. Rukoilkaa sen puolesta Herra, sillä sen menestys on teidänkin menestyksenne” (Jer.29:7)

Olen eduskuntatyössä joutunut miettimään, mitä hyötyä on vastustaa muutosta, joka kuitenkin väistämättä ennemmin tai myöhemmin etenee. Parisuhdelaki hyväksyttiin Suomen eduskunnassa äänestyksen jälkeen, kun Islannin parlamentti hyväksyi muutamaa vuotta aiemmin samanlaisen lain yksimielisesti, ilman vastalauseita. Lopputulos on sama, onko siis väliä sillä, että sitä on vastustettu? Mielestäni on. Kovin kauan ei ole siitä ajasta, jolloin elettiin kollektiivista suomettumisen aikaa. Neuvostovallan pelko sokaisi ja vaiensi kritiikin. Silti löytyi niitä, jotka kuljettivat Raamattuja rajan taakse eivätkä ummistaneet silmiään vainoille ja ihmisarvon loukkauksille.

Kristittyjen ääntä tarvitaan puoluekannasta riippumatta vaikkapa silloin kun arvokysymyksistä keskustellaan ja päätetään. Otan esimerkin eutanasiain käsittelystä. Eduskunnassa käsiteltiin kansalaisaloitetta eutanasiasta ja hylättiin sen äänin 128-60. Tämä on aika ihmeellistä, sillä vaalikonevastauksissa enemmistö kansanedustajista oli ilmoittanut kannattavansa eutanasiaa. Eutanasiakeskusteluun liittyvien väärinkäsitysten ja tiedonpuutteen vuoksi kirjoitin aiheesta tuolloin pienen kirjan, jonka jaoin kaikilla kansanedustajille. Jälkeenpäin minulle tultiin kertomaan, että kirjan luettuaan jotkut olivat muuttaneet kantaansa.

Olen siis tällä hetkellä epäiltynä kahdesta rikoksesta, jotka liittyvät Raamatun opetuksen siteeraamiseen ja esillä pitämiseen ajankohtaisessa. Olen toisesta jo ollut poliisikuulustelussa ja toinen tulossa. Tänä vuonna todennäköisesti seison käräjätuomarin edessä vastaamassa rikosepäilyihin, jotka voisivat johtaa sakkoihin tai enintään kahden vuoden vankeuteen. Tuomaria tulee kunnioittaa, hänellä on valtuudet tuomita rangaistuksia.

Kerran me kaikki ihmiset seisomme Jumalan edessä viimeisellä tuomiolla. Jeesus kertoo tämän syyksi jumalanpelolle. Matt 28: ”Älkää pelätkö niitä, jotka tappavat ruumiin mutta eivät kykene tappamaan sielua. Pelätkää sen sijaan häntä, joka voi sekä sielun että ruumiin hukuttaa helvettiin.” Jumalan pelko on syvää kunnioitusta koko universumin, kaiken Luojaan kohtaan, Häntä, jonka varassa on koko elämämme, jokainen hetki, se että sydämesi lyö sen seuraavankin lyönnin. Mutta se on myös pelkoa Kaikkivaltiasta Tuomaria kohtaan, jolla on valta tuomita ihminen joko ikuisen elämään ja iloon tai ikuisen eroon Jumalasta, jonka Jeesus suorapuheisesti nimeää helvetiksi. Siellä tehdään tiliä sanoista: ”Minä sanon teille: jokaisesta turhasta sanasta, jonka ihmiset lausuvat, heidän on tuomiopäivänä tehtävä tili. Sanojesi perusteella sinut julistetaan syyttömäksi, ja sanojesi perusteella sinut tuomitaan syylliseksi.” Matteus 12:33-37

Jeesukseen turvautuva tuomitaan Jeesuksen sanojen ja tekojen perusteella. Jeesus on jo kärsinyt sen rangaistuksen mikä meille tällä tuomiolla kuuluisi ja siksi siellä hyväksemme luetaan Jeesuksen rakkauden teot ja sanat ja hänen koko pyhä, puhdas ja hurskas elämänsä.

Kristillisen kirkon ja Jumalan seurakunnan tehtävä on rukoilla esivallan puolesta, jotta saisimme viettää rauhallista ja hiljaista elämää kaikessa jumalisuudessa ja kunniallisuudessa. Esivallan tärkein tehtävä suhteessa kirkkoon on taata sille uskonnonvapaus, vapaus pitää evankeliumin sanomaa esillä ja vapaus aktiivisesti harjoittaa uskoa myös käytännössä.

Saamme olla kiitollisia siitä, että uskonnonvapaudella on Suomessa pitkät ja vahvat juuret, ja että saamme elää demokratiassa, jossa sananvapaus on yhteiskuntamme keskeisimpiä perusoikeuksia. Vuosisatojen esirukoukset ovat kantaneet hedelmää. Saamme julkisesti kokoontua seurakunnissa, opettaa Jumalan sanaa ja tehdä lähetystyötä. Uskonnonvapaus ei ole vapautta uskonnosta, vaan vapautta avoimesti ja julkisesti harjoittaa uskoa, myös levittää sitä. Sananvapaus ja uskonnonvapaus ovat perus- ja ihmisoikeuksia, mutta niiden käytännön toteutuminen ei ole itsestään selvää, ellei niitä puolusteta ja käytetä. Nämä vapaudet kuuluvat jokaiselle riippumatta siitä, onko hän turvapaikanhakija vai syntyjään suomalainen. Sananvapaus on oikeus, joka kuuluu jokaiselle. Se ei ole oikeus, ellei sitä voi harjoittaa. Käynnissä olevien poliisitutkintojen suurin vaara on se, että ne lisäävät kristittyjen keskuudessa itsesensuuria entisestään. Siksi meitä kutsutaan erityisesti tänä aikana rohkeuteen pitää esillä Jeesusta ja hänen sanojaan, Jumalan sanan opetuksia, pyhää Raamattua. Tarvitsemme tässä keskinäistä rohkaisua ja toinen toisemme puolesta esirukousta.